

Quan en va tenir coneixement, vostè, del genocidi i la diàspora del poble armeni?

—Això és una cosa que tots els armenis sabem des que naixem. A l'escola s'ensenya. A més, la visió del mont Ararat, a la frontera turca, sempre fa que la gent es pregunti sobre el que hi ha a l'altre costat i sobre la relació amb Turquia. També la gent que ha nascut en la diàspora es pregunta sobre els seus orígens. Els pares ho expliquen als fills, de manera que el genocidi és present en els armenis des dels primers dies de la seva vida.

—Què significa el mont Ararat en la simbologia dels armenis?

—Tot. Significa la identitat. És gairebé com Montserrat per als catalans, malgrat que és fora del territori armeni. Simbolitza la religió cristiana, el començament del món, allà on, segons la Bíblia, es va aturar l'arca de Noè. És un símbol important per als armenis.

—Algun membre de la seva família va ser víctima del genocidi o n'hi parlava de petit?

—La meva família no el va patir directament perquè prové de l'actual Armènia. Tot i així, conec les històries de molta gent, sobretot de membres de la diàspora.

—Per què hi ha tant desconeixement entorn del cas dels armenis?

—El desconeixement ve donat perquè es va produir en un moment molt delicat de la història d'Europa. Els armenis, sobretot els que vivien en territori turc, es van trobar dins un gran embolic com va ser la Primera Guerra Mundial. Després, Armènia va ser absorbida per la Unió Soviètica, cosa que va comportar molt desconeixement i confusió respecte de l'origen dels armenis. Això ha provocat que, excepte en els països on hi ha una comunitat armènia gran, com als Estats Units, l'Argentina o França, hi hagi un gran desconeixement sobre el genocidi armeni.

—A més d'això, també hi deu haver influït la obstinació de Turquia per negar el genocidi...

—Sí. Tot i que Turquia tampoc no és una potència prou gran per aconseguir tapar-ho. Si els països grans fessin més pressió, hi hauria un reconeixement, però els Estats Units estan més interessats en les bases militars a Turquia. La pressió internacional no és prou forta.

“La llei aprovada a França és més perjudicial que beneficiosa”

Gor Abgaryan (Erevan, Armènia, 1975) és un dels impulsors del Centre Cultural Armeni de Catalunya. En aquesta entrevista explica quin és el significat del genocidi per als armenis i també parla de quines són les activitats de la comunitat armènia catalana.

—Què implicaria el reconeixement del genocidi armeni per Turquia, si es produís?

—En primer lloc, una reestructuració de tot l'ensenyament de la història turca, ja que és una cosa que no s'explica a les escoles. A més, a Turquia li costaria molts diners retornar les propietats

expropiades als armenis. No és una qüestió fàcil. Reconèixer l'error seria un cop molt fort per a la societat turca.

—Considera que el projecte de llei votat per l'Assemblea Nacional francesa recentment és un pas endavant en el reconeixement del genocidi armeni?

Món | Armènia

—El que ha fet França és més perjudicial que beneficiós. La llei de reconeixement aprovada l'any 2001 és positiva, però ara aquest projecte de llei està fet per a les eleccions de l'any que ve. Es vol quedar bé amb la comunitat armènia francesa, que és molt nombrosa. En la meua opinió, han ridiculitzat el genocidi i han jugat amb els sentiments de la diàspora armènia. És contraproduent perquè no es pot obligar ningú a reconèixer una cosa.

“A Turquia, li costaria molts diners retornar les propietats expropiades als armenis. Reconèixer l'error seria un cop molt fort per a la societat turca”

—**La Unió Europea també l'ha criticat durament...**

—És clar. Però perquè la Unió Europea està pensant a incorporar Turquia i no vol molestar-la.

—**Els catalans, que al llarg dels segles també han patit persecució per raons d'identitat, són conscients dels patiments del poble armeni, al seu parer?**

—Els catalans han patit un genocidi cultural, però els armenis, de sang. D'una població de 5 milions d'armenis en van morir 1,5 milions. Tots dos po-

bles han lluitat per la seva identitat, però no es pot anar gaire més enllà d'aquest paral·lelisme. Els catalans no són gaire conscients del drama armeni per manca d'informació. Tot i així, les activitats que hem organitzat han despertat molt interès entre els catalans.

—**La comunitat armènia catalana és molt activa pel que fa a l'organització d'activitats?**

—Darrerament estem molt actius. La diàspora de principi del segle XX gai-

a tot l'estat, també hi ha una comunitat nombrosa. A les Illes Balears és on n'hi ha menys.

—**Quins són els objectius i projectes del Centre de Cultura Armènia de Catalunya?**

—En primer lloc, donar a conèixer la cultura armènia. Explicar qui som i què fem per ajudar a acostar les comunitats catalana i armènia. Armènia té pintors i músics coneguts, molta vida cultural. Això és el que volem donar a conèixer. També volem intentar crear una escola on els nens armenis, que ja aprenen el català i el castellà, puguin aprendre també l'armeni. A més, en el futur també voldrèiem organitzar una campanya per demanar als governs català i espanyol una llei que reconegui el genocidi armeni.

—**Quines són les aspiracions del poble armeni que viu lluny de la seva pàtria?**

—L'aspiració principal és integrar-se en el país d'acollida tot mantenint la identitat, és a dir, mantenint les arrels sense aïllar-se ni formar guetos. També és important no oblidar la gent que viu a Armènia i que passa dificultats. En aquest sentit, procurem ajudar-los econòmicament i, fins i tot, cercar algun conveni de col·laboració entre institucions dels dos països.

Xevi Camprubí

Interiors

Libert Ferri

Desencant a Ucraïna

La “revolució taronja” d'Ucraïna compleix dos anys amb els objectius desvirtuats i les il·lusions exhaurides. Fins al punt que no és exagerat dir que els ucraïnesos han entrat en una etapa de desencant, d'incertesa i de crispació, potser visible en l'última bronca parlamentària, quan la líder radical Iúlia Tímoixenko llança el seu collar de perles a la cara d'un diputat que li retreu que llueixi una joia així. Un gest de ràbia que expressa la impotència de l'anomenada “Passionària ucraïnesa” en veure que els enemics que combatia fa dos anys, la gent de Víktor Ianukóvitx, que amb una tupinada electoral intentava pispar als demòcrates la presidència de la república, s'estan sortint amb la seva i estan a punt de recuperar el poder.

Les baralles entre els “taronges” de fa dos anys és el que ha fet que Ianukóvitx hagi accedit al càrrec de primer ministre, mentre el president, el liberal Víktor Iúxenko, l'home que encara té al rostre els senyals del verí dels serveis secrets, es veu obligat a una difícil cohabitació després que els seus diputats hagin hagut de passar a l'oposició. Sobre aquesta enrevessada situació planen qüestions, també enverinades, com ara l'entrada d'Ucraïna a l'OTAN, que a hores d'ara ja rebutja el 60 per 100 d'una opinió pública decebuda, avorrida i cada cop més allunyada del miratge occidental i europeu. I mentrestant, Ianukóvitx, des del Govern, imposa el seu programa. Un punt important seria el restabliment del rus com a “segona llengua nacional”. Tot això quan Ucraïna encara no s'ha refet de la desertització cultural autòctona que li va deixar d'herència la desapareguda Unió Soviètica.